

נשים ועודים

בדא' הסטטיסטיקה

התענייה והולכי קוד לטעמי טייקו
בדא' תש"ס
2000

א. תכונות דמוגרפיות

יש מבנה גילים צעיר, בהשוואה לאוכלוסיות בעלות פריון נמוך יותר. **4** בסוף 1998 היו בארץ 340 אלף נשים (11% מכלל הנשים) ו-253 אלף גברים (9% מכלל הגברים) בגילם 65 ומעלה. לפי תחזית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בשנת 2020 יהיו 572 אלף נשים ו-451 אלף גברים בגיל זה.

באוכלוסייה היהודית ניכרת מגמה של עלייה בחלקם של בני 65 ומעלה, ובעיקר בקרב הנשים. ב-1978 היוו בנות 65 ומעלה 10% מכלל הנשים היהודיות, בשנת 1988 – 11%, ובשנת 1998 – 13% (לעומת אחוז הגברים היהודים בגיל 65 ומעלה – 10%). בהשוואה למדינות אירופה המערבית, שברבות מהן מהווים בני 65 ומעלה כ-20% מהאוכלוסייה, מידת ההזדקנות של האוכלוסייה היהודית עדיין נמוכה. תהליך הזדקנות הוא מונח שמתייחס לגידול של אחוז הקשישים באוכלוסייה, ולא לעלייה במספרם המוחלט. במספר ערים במרכז הארץ מהוות בנות 65 ומעלה כ-20% מהאוכלוסייה.

מלבד גורמי ההזדקנות המוכרים ממדינות אירופה המערבית – ירידה בפריון (הגורם העיקרי) ועלייה בתוחלת החיים, האיצה את הזדקנות אוכלוסיית הנשים היהודית עליותן, בשנות ה-90, של קרוב ל-500 אלף נשים, רובן מברית המועצות לשעבר, שכן בקרבן גדול אחוז הנשים בנות 65 ומעלה (כ-20%) מהאחוז באוכלוסייה הוותיקה.

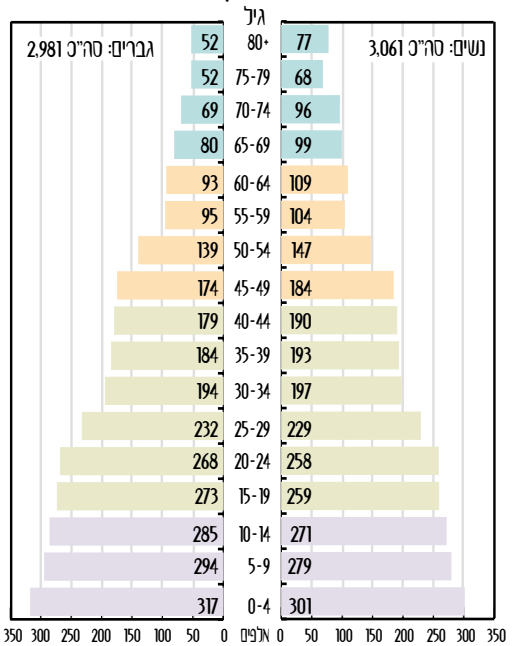
בקרב הנשים המוסלמיות והדרוזיות לא קיימת עדיין מגמת הזדקנות (כ-3% נשים בגיל 65+), ובקרב הנוצריות, שגם אליהן נוספו נשים שעלו בשנות ה-90, קיימת עלייה מתונה באחוז בנות 65 ומעלה.

1 בסוף 1998 היו בישראל 3,060,800 נשים ו-2,980,600 גברים. חלקם היחסי של בני הדתות השונות בקרב הנשים ובקרב הגברים דומה מאוד – 80% יהודים, 14% מוסלמים, 2% נוצרים, 2% דרוזים ו-2% אנשים שלא סווגו לפי דת במרשם האוכלוסין.

2 באוכלוסייה היהודית, גדול מספר הנשים ממספר הגברים, החל בשנות ה-70, ובשנות ה-90 הפער אף גדל בעקבות גל העלייה שבו גדול עודף הנשים מזה הקיים באוכלוסייה הקולטת. כך, מספר הגברים היהודים ל-1,000 נשים יהודיות היה 1,011 ב-1970, ו-963 ב-1998. בקרב הנוצרים היה עודף נשים כבר מסוף שנות ה-50 ובסוף 1998 היו 957 גברים ל-1,000 נשים. בקרב המוסלמים והדרוזים ישנו רוב של גברים: כ-1,040 גברים ל-1,000 נשים. עודף נשים מאפיין מדינות מערביות; עודף גברים מאפיין מדינות מתפתחות.

גרף מס' 1:

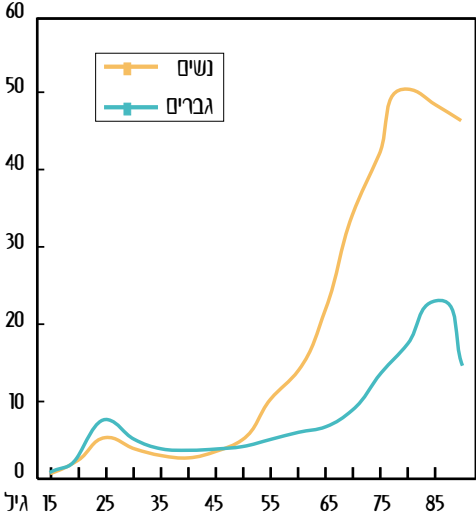
אוכלוסייה לפי מין (אלפים), 1998

3 אוכלוסיית הנשים מבוגרת מאוכלוסיית הגברים. הגיל החציוני של הנשים הוא 28.6 שנים ושל הגברים – 26.2, ובאוכלוסייה היהודית הפרש גדול עוד יותר. הגיל החציוני של הנשים היהודיות הוא 31.2 שנים (40.7 בקרב עולות שנות ה-90), של הנשים המוסלמיות – 18.8, של הנוצריות – 28.8 ושל הדרוזיות – 21.3. לאוכלוסיות שהן בעלות פריון גבוה, ולכן בעלות אחוז ילדים גבוה,

גרף מס' 2:

אנשים החיים לבד, לפי גיל (%), 1998

* אחוז מהאוכלוסייה במשקי הבית (לא כולל במוסדות ובקיבוצים)

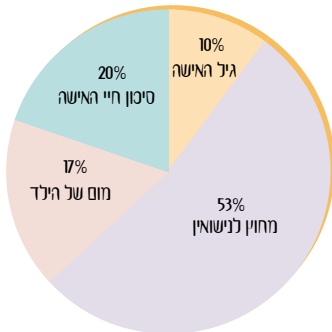
- 5** ב-1998 **חיו לבד** 186 אלף נשים ו-95 אלף גברים. אחוז האנשים האלו מכלל האוכלוסייה במשקי בית (ללא דיירי מוסדות וקיבוצים) מובא, לפי גיל, בגרף מס' 2.
- באוכלוסייה הצעירה מגיעה תופעת המגורים לבד לשיאה בגיל 29-25, והיא נפוצה יותר בין הגברים (8%) מאשר בין הנשים (5%). באוכלוסייה המבוגרת, ישנה עלייה תלולה בתופעה בקרב הנשים בשנות ה-80 לחייהן, שכמחציתן גרות לבד, לעומת כחמישית מהגברים בגיל זה. בין גילאי 90 ומעלה יורד האחוז, כפי הנראה, כיוון שאנשים שקודם לכן חיו בגפם חיים עתה עם בן משפחה או מטפל (כאמור, הנתונים אינם כוללים דיירי מוסדות).
- תופעת המגורים לבד מצומצמת בישראל בהשוואה לרבות ממדינות מערב אירופה. כך, למשל, 45% מבנות 75 ומעלה בישראל גרות לבד, לעומת יותר מ-60% מהנשים בגיל זה בשוודיה, בפינלנד (80%), בהולנד, באיטליה ובגרמניה. בפורטוגל, בספרד וביוון ממדי התופעה קטנים מאשר בישראל.
- 6** על פי נתוני מפקד האוכלוסין שנערך בנובמבר 1995, כ-75% מתוך כשלושים אלף דיירי **המוסדות** בני 65 ומעלה בארץ היו נשים. בבתי אבות גרו 11 אלף נשים ו-4.4 אלף גברים.

ב. במשפחה

- 7** העלייה בגיל הנישואין הראשונים של נשים וגברים יהודים, שהחלה בשנות ה-70, נמשכה בשנות ה-90. מאמצע שנות ה-70 ועד 1997 עלה גיל זה (גיל נישואין ממוצע) בשני המינים בכ-2.5 שנים, והגיע ל-24.7 בקרב נשים ול-27.3 בקרב גברים. בקרב בני שאר הדתות הייתה עלייה מתונה יותר.
- 8** עם עליית גיל הנישואין חל גידול באחוז הנשים והגברים **הרווקים**, כולל נשים שאינן נישאות כלל עד סוף תקופת הפריור. לדוגמה, אחוז הנשים היהודיות הרווקות בגיל 20-24 עלה מ-45% בשנת 1976 ל-72% בשנת 1996 (בין הגברים עלה האחוז מ-76% ל-90%, בהתאמה) ובין בנות 45-49 הוא עלה מ-2% ל-5%. לשינויים אלה השלכות על רמת הילודה, על דפוסי צריכה וחיסכון, אשר שונים בקרב משפחות בהשוואה לבודדים, ועוד.
- 9** עד גיל 34 קטן אחוז הנשים **הפנויות**, דהיינו רווקות, גרושות ואלמנות – 56% – מאחוז הגברים הפנויים – 68%, שכן גברים נישאים בגיל מבוגר יותר מנשים. בקרב בני 35 ומעלה גדול אחוז הנשים הפנויות (31%) מאחוז הגברים הפנויים (13%), שכן גברים גרושים נוטים להינשא מחדש יותר מאשר נשים גרושות. לדוגמה, 22% מהנשים בגיל 54-50 הן פנויות, לעומת 9% בלבד בקרב הגברים בגיל זה.
- 10** בין **עולי 1990 ואילך** מספרם של גברים רווקים ונשואים דומה מאוד לזה של נשים רווקות ונשואות. ברם, מספר הנשים הגרושות והאלמנות (כ-6 אלפים) גדול פי שלושה ממספר הגברים הגרושים

- והאלמנים.
- 11** ההפרש בין **גיל החתן לגיל הכלה** בנישואין ראשונים הוא 2.6 שנים בקרב יהודים, 4.0 בקרב מוסלמים, 5.2 בקרב נוצרים ו-3.9 בקרב דרוזים.
- 12** בשנת 1998 היה **מספר הלידות** הממוצע לאישה יהודייה 2.7; למוסלמית – 4.8, לנוצרית – 2.6; לדרוזית – 3.1. לאחר הירידה בפריור של הנשים היהודיות והמוסלמיות שחלה עד אמצע שנות ה-80, התייצב מספר הלידות לאישה. פריורן של הנשים הדרוזיות המשיך לרדת גם בשנות ה-90 (3.8 לידות לאישה בראשית שנות ה-90; 3.1 ב-1998). השינוי בהרכב הפנימי של אוכלוסיית הנוצריות עם העלייה מבריה"מ לשעבר אינו מאפשר השוואות עתיות.
- 13** בעקבות עלייתן של נשים **מבריה"מ לשעבר**, שלהן מספר ממוצע נמוך של ילדים, חלה ירידה במספר הלידות של קבוצת הנשים היהודיות שנולדו באירופה ובאמריקה: מכ-2.8 לידות לאישה בשנות ה-80 ירד המספר ל-2.2 בשנות ה-90. עם השהות בארץ עלה מספר הלידות של העולות – ב-1991 היו להן 1.3 לידות בממוצע, וב-1998 – 1.7 לידות.
- 14** מספר הלידות של נשים יהודיות **רווקות** נמצא בעלייה: מכ-800 לידות בשנה בראשית שנות ה-80 עלה המספר ל-2,000 ב-1997. גם שיעור לידות אלו ל-1,000 יהודיות רווקות עלה, ובמיוחד בגילים 35-39: מ-12 בראשית שנות ה-80 ל-26 ב-1998.

גרף מס' 3:
הפסקות היריון בבתי חולים
לפי סעיף החוק (1998, %)
סה"כ: 18,240 הפסקות היריון

- 15** מתוך כ-20 אלף נשים שפנו לוועדות **להפסקת היריון** ב-1998, קיבלו כ-19 אלף נשים אישור לביצוע הפסקת היריון, וכ-18 אלף נשים מתוכן ביצעו הפלות. הפלות אלו היוו כ-12% מכלל ההיריונות הידועים (גרף מס' 3).
- 16** ב-1998 היו 81 אלף משפחות **חד-הוריות**, שבהן 135 אלף ילדים, כאשר גילו של הצעיר בילדי המשפחה נמוך מ-17. 75 אלף מהמשפחות האלו כללו אם וילדים, והשאר – אב עם ילדים. ב-23 אלף משפחות ההורה הוא עולה שהגיע לארץ אחרי 1990.

נשים (ללא אשפוז במחלקות לילודות) גבוהים יותר משל גברים כמעט ב-60%.

21 שיעור הביקורים אצל רופאים גבוה בקרב נשים ב-30% יותר מאשר בקרב גברים: כ-7.7 ביקורים בשנה לאישה ו-5.9 ביקורים לגבר. שיעורי הביקורים אצל רופאים, לפי גיל, מתפלגים בקרב שני המינים בעקומה מסוג J (האופיינית לתופעות רבות בתחום הבריאות) – שיעורים גבוהים אצל תינוקות, יורדים אצל ילדים ונוער ונמצאים במגמת עלייה רצופה מעבר לגיל 15. שיעור הביקורים של תינוקות שגילים עד שנה דומה לשיעור בגילים 75-84 – כ-15 ביקורים בשנה.

22 כשנשאלו אודות המחלות הכרוניות השכיחות, דיווחו נשים על רמת תחלואה גבוהה יותר מגברים ביתר לחץ דם ובסוכרת. קרוב ל-250 אלף נשים וכ-170 אלף גברים דיווחו על יתר לחץ דם. גברים דיווחו על תחלואה רבה יותר באוטם שריר הלב. היקף התחלואה באסטמה גבוה כמעט שבקרב גברים, בעיקר בקרב צעירים.

23 שיעור הנשים המדווחות על כאבי גב (130 ל-1,000 נשים) גבוה בכ-30% מהשיעור בקרב גברים. שיעור הנשים המדווחות על כאבי ראש ועל כאבי פרקים כפול מזה שבקרב גברים (כ-90 ל-1,000 נשים).

24 285 אלף נשים לעומת 538 אלף גברים, בני 20 ומעלה, מעשנים לפחות סיגריה אחת ביום. אחוז הגברים המעשנים כפול מאחוז הנשים המעשנות – 34% ו-16% בהתאמה, מכלל בני 20 ומעלה. בגילים 25-44 מעשנים 42% מהגברים ו-21% מהנשים.

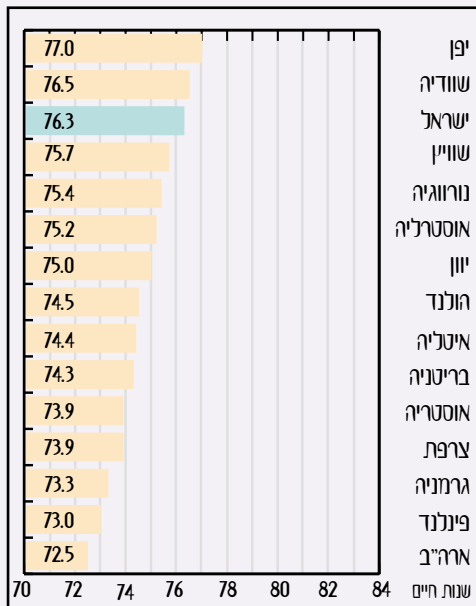
17 בשנת 1997 הייתה תוחלת החיים בלידה באוכלוסייה היהודית 80.5 בקרב הנשים ו-76.4 בקרב הגברים, ובאוכלוסיית בני הדתות האחרות 77.3 בקרב הנשים ו-73.9 בקרב הגברים. תוחלת חיים גבוהה יותר של נשים מאפיינת את מדינות המערב. ברם, בשעה שבין המדינות התעשייתיות (כ-25 מדינות) תוחלת החיים של הגברים הישראלים היא השלישית בגובהה, אחרי זו של יפן ושוודיה, תוחלת החיים של הנשים הישראליות נמצאת במקום ה-16. גורפים 3 ו-4 מוצגת תוחלת החיים במספר מדינות מערביות.

18 ב-1997 נפטרו ממחלות מספר זהה של גברים ושל נשים – כ-17 אלף איש מכל מין, ומסיבות אחרות (סיבות חיצוניות) נפטרו כ-600 נשים ומספר כפול של גברים. כשליש מהפטירות, בקרב גברים ובקרב נשים כאחת, הן ממחלות לב וכלי דם וכמעט רבע הן מסרטן. הפטירות מסיבות חיצוניות מהוות כ-3% מכלל הפטירות של נשים וכ-7% מכלל הפטירות של גברים.

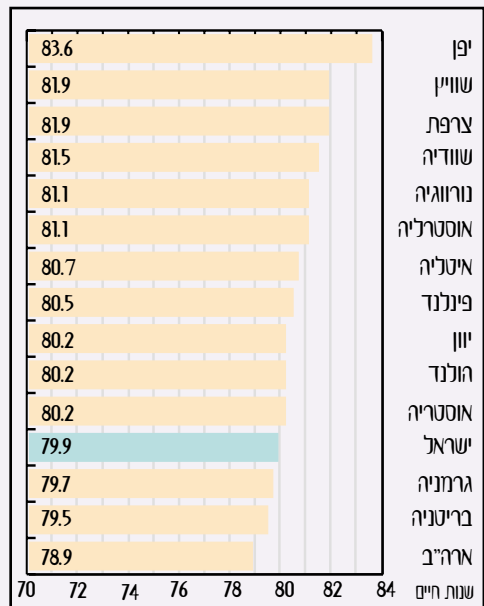
19 שיעור התמותה (מתוקן לפי גיל) של הגברים גדול מזה של הנשים ב-42%.

20 שיעורי האשפוז של תינוקות וזכרים, שגילים עד שנה, גבוהים בכ-30% משיעורי האשפוז של תינוקות נקבות בגיל זה. בגיל 65 ומעלה שיעורי האשפוז של גברים גבוהים כמעט ב-40% משיעורי האשפוז של נשים. בגילי הפריזון (15-44) שיעורי האשפוז בקרב

גרף מס' 5: תוחלת חיים של גברים, מדינות מתועשות נבחרות, 1996-1995

גרף מס' 4: תוחלת חיים של נשים, מדינות מתועשות נבחרות, 1996-1995

ד. חינוך והשכלה

25 בשנות ה-90 השתוותה **רמת ההשכלה**, כפי שהיא נמדדת באמצעות מספר שנות הלימוד, של הנשים היהודיות לזו של הגברים היהודים. ב-1998 היה חציון שנות הלימוד של שני המינים 12.4, וחלקם של מי שלמדו 13 שנים או יותר, מכלל בני 15 ומעלה, היה בשני המינים 38%.

בקרב בני הדתות האחרות אין עדיין שוויון ברמת ההשכלה של גברים ונשים, אולם קצב העלייה ברמת ההשכלה של הנשים גדול מאשר של הגברים. בין 1988 ל-1998 עלה חציון שנות הלימוד של הנשים הלא-יהודיות ב-37% (מ-7.6 ל-10.4), ואילו בקרב הגברים הוא עלה ב-16% (הגיע ל-11.0).

26 קרוב ל-15 אלף תלמידים ו-7 אלפים תלמידות בכיתות טי-י"א **נשרו** בתשנ"ח מהלימודים. אחוז הבנים הנושרים בחינוך העברי הוא 8% ואחוז הבנות – 4%. בחינוך הערבי אחוז הנושרים גבוה בצורה משמעותית מזה שבחינוך העברי, וגם בו אחוז הבנים הנושרים (18%) גבוה מאחוז הבנות הנושרות (10%).

27 בשנת 1996 היו בחינוך העברי כ-70 אלף תלמידים בכיתות י"ב (52% בנות), ובחינוך הערבי – כ-11 אלף (53% בנות). בחינוך העברי, 52% מהבנים ו-41% מהבנות למדו **בנתיב הטכנולוגי**, ובחינוך הערבי חלקם של הלומדים בנתיב הטכנולוגי נמוך במידה

רבה – 30% מהבנים ו-25% מהבנות.

28 שיעור הבנות מהחינוך העברי הזכאי **לתעודת בגרות** (מבין הניגשות לבחינות) היה גבוה מזה של הבנים מסוף שנות ה-80: הדבר קשור בכך שהבנות נטו יותר מהבנים ללמוד בנתיב העיוני, שבו שיעור הזכאים לתעודה (וכן שיעור הניגשים לבחינות הבגרות) גבוה יותר. בחינוך הערבי היו שיעורי הזכאות של הבנים גבוהים יותר עד אמצע שנות ה-90, ומאז המצב דומה לזה שבחינוך העברי: שיעור גבוה יותר של ניגשות לבחינות ושל זכאיות לתעודה בקרב הבנות.

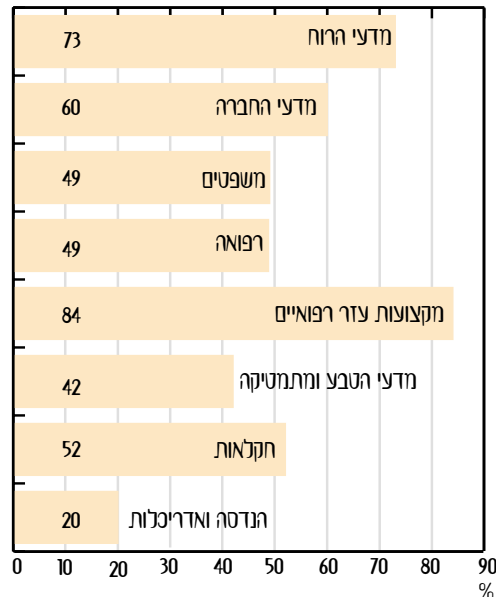
29 חלקן של הנשים מתוך מקבלי **תארים אקדמיים** עולה בהתמדה. בשנת הלימודים תשנ"ח (1997/98) הן היו 57% ממקבלי התארים, לעומת 48% בתשס"ח.

30 נתונים על השכלה של בני 15 ומעלה, ממפקד האוכלוסין 1995, מצביעים על כך שחלקן של הנשים שבידן תעודת בגרות או **תעודת השכלה** גבוה יותר גדול מחלקם של הגברים, וזאת הן באוכלוסייה היהודית (49% מהנשים ו-44% מהגברים) והן באוכלוסייה הנוצרית (42% ו-40% בהתאמה). באוכלוסייה המוסלמית חלקם של הגברים שלהם לפחות תעודת בגרות (23%) גדול במידה מועטה מחלקן של הנשים (20%), ואילו באוכלוסייה הדרוזית ההפרש בין הגברים (33%) לנשים (20%) גדול יותר.

31 רק בשתי מדינות בעולם – נורווגיה ודנמרק – גבוה אחוז **האקדמאיות** מהאחוז שבישראל.

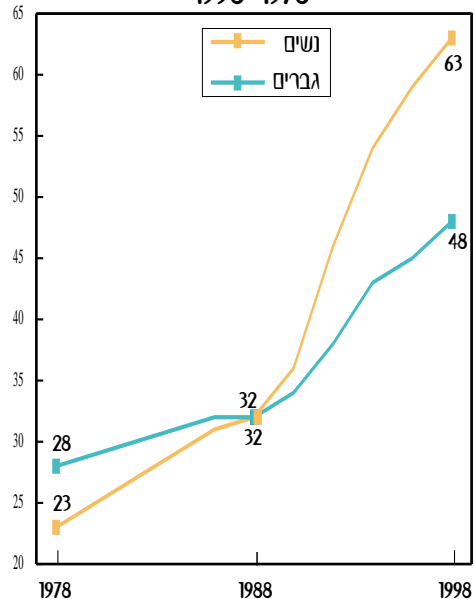
גרף מס' 7:

אחוז נשים בין התלמידים באוניברסיטאות, לפי תחום לימוד, 1995/96

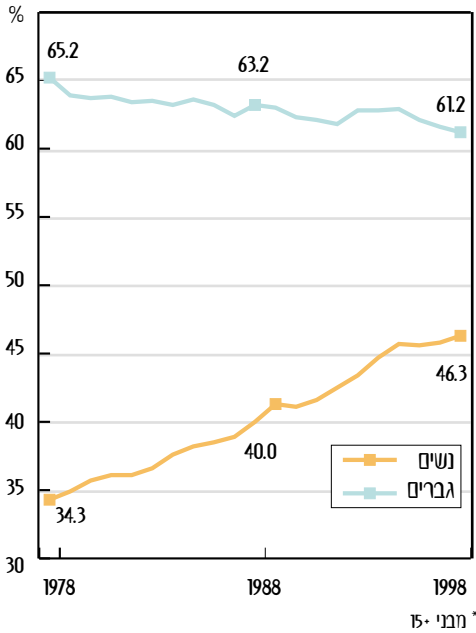

גרף מס' 6:

תלמידים באוניברסיטאות (אלפים), 1998-1978

גרף מס' 8:
השתתפות בכוח העבודה (%)*, 1978-1998

כעשירית מהגברים בעלי רמת השכלה זאת למדו בישיבות, ומהם רבע בלבד שייכים לכוח העבודה).

39 אחוז הנשים הבלתי מועסקות (כוח העבודה כולל מועסקים ובלתי מועסקים) היה תמיד גבוה יותר מאחוז הגברים הבלתי מועסקים (9.2% ו-8.1% בהתאמה, ב-1998).

40 היקף העבודה החלקית בקרב נשים בכוח העבודה (36%) יותר מכפול מחלקה בקרב גברים (16%).

41 התפלגות המועסקים לפי ענפים כלכליים שונה בין המינים. 22% מבין הנשים המועסקות עסקו בחינוך, 17% בשירותי בריאות, רווחה וסעד, 12% בתעשייה, 12% במסחר, 11% בשירותים עסקיים, ופחות מ-10% בכל אחד מהענפים האחרים. מבין הגברים המועסקים, 24% עסקו בתעשייה, 14% במסחר, 11% בבינוי, 11% בשירותים עסקיים, ובכל ענף אחר – פחות מ-10% מהמועסקים.

42 אלו ענפים הם "נשיים", דהיינו, ענפים שרוב עובדיהם הן נשים, ואלו "גבריים": בשני הענפים שבהם עובדות כ-40% מהנשים המועסקות – חינוך ושירותי בריאות, רווחה וסעד – הן מהוות כשלושה רבעים מכלל העובדים. נשים מהוות גם יותר ממחצית (56%) העובדים בענף בנקאות, ביטוח ופיננסים (שבו מועסקות רק 5% מהנשים). הענף "שירותים למשק הבית על ידי פרטיים" (שבו רק 3% מכלל המועסקות) "נשלט" על ידי נשים (93%). חלקם של הגברים מבין כלל העובדים גדול ממחצית בכל שאר הענפים, דהיינו בחקלאות, בתעשייה, בחשמל ומים, בבינוי, במסחר ותיקונים,

32 העבריינות מרוכזת בקרב הגברים: בין 35 אלף העבריינים המבוגרים שחיובו בדן ב-1997 היוו הנשים 11% בלבד, ובין 2,700 העבריינים הצעירים שחיובו בדן הן היוו 5%. אחוזים אלו של נשים מכלל העבריינים יציבים על פני השנים. גם שיעור הגברים העבריינים ל-1,000 גברים בני 18 ומעלה גבוה פי עשרה מהשיעור בקרב הנשים. מספר העבריינים הצעירים עד 1990 אינו בר השוואה עם נתוני 1990 ואילך בשל ההסדר מ-1990 שנעשה בין משטרת ישראל ובין הנהלת שירות המבחן לנוער, ולפיו ניתנת למשטרה אפשרות להפנות קטינים חשודים בביצוע עבירות לשירות המבחן לנוער בהליך של "אי תביעה". העלייה בחלקם של קטינים שהופנו לשירות המבחן לנוער גרמה לידידה במספר העבריינים הצעירים שהורשעו מ-1990.

33 ב-1997 הורשעו במשפטים פליליים על עבירות רציניות 38 אלף גברים ו-4 אלפים נשים (10%). מספרים אלו גדולים ממספרי העבריינים כיוון שעברייני עשוי להיות מורשע במשך שנה על מספר עבירות, אך גם אם הורשע ביותר מאשר פעם אחת, הוא נספר כעברייני פעם אחת בלבד.

34 בין היהודים שהורשעו חלקן של הנשים (12%) גדול מאשר בין בני דתות אחרות (4%).

35 במהלך שנת 1997 נוספו 17 אלף בני נוער לטיפולם של שירותי המבחן, מהם 11% בנות.

1. עבודה*

36 ב-1998 השתייכו כמיליון נשים (46% מבנות 15 ומעלה) וכמיליון ורבע גברים (61% מבני 15 ומעלה) לכוח העבודה. עם השנים חלה ירידה בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה של גברים ועלייה בזה של נשים (גרף מס' 9). לכן, גדל חלקן של הנשים בכוח העבודה: ב-1998 הן היוו 44% ממנו לעומת 38% עשר שנים לפני כן.

37 שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של הגברים היהודים (60%) נמוך מזה של הגברים בני דתות אחרות (65%), ואילו שיעור ההשתתפות של הנשים היהודיות (51%) גבוה במידה רבה מזה של הנשים בנות דתות אחרות (22%), אף כי גם בקרב האחרונות ישנה מגמה של עלייה בהיקף ההשתתפות בכוח העבודה.

38 שיעור ההשתתפות בכוח העבודה של נשים ושל גברים גדל עם העלייה ברמת ההשכלה. בקרב מי שלמדו 16 שנים ויותר, שיעורי ההשתתפות כמעט זהים בקרב בני שני המינים (כ-77%). (יצוין כי

*נתונים בפרק זה מתייחסים ל-1998, אלא אם נאמר אחרת.

בשירותי אירוח ואוכל, בתחבורה ותקשורת, בשירותים עסקיים, במינהל ציבורי ובשירותים קהילתיים.

43 גם התפלגות המועסקים והמועסקות לפי משלחי יד שונה מאוד. הנשים המועסקות מרוכזות במשלחי היד הבאים: עובדות פקידות (29% מהן), עובדות מכירות ושירותים (22%), בעלות מקצועות חופשיים וטכניים (20%) ובעלות משלחי יד אקדמיים (13%). בקרב הגברים בולט הריכוז של עובדים מקצועיים בתעשייה, בינוי ובענפים אחרים (35% מכלל הגברים המועסקים).

44 באלו משלחי יד יש רוב לנשים ובאלו – לגברים: מתוך שמונה הקבוצות הראשיות של משלחי יד, מהוות הנשים מעל מחצית בקרב עובדי פקידות (73%), בעלי מקצועות חופשיים וטכניים (59%), ועובדי מכירות ושירותים (54%). רוב של גברים קיים בין: בעלי משלחי יד אקדמיים, מנהלים, עובדים מקצועיים בחקלאות, עובדים מקצועיים בתעשייה, בינוי וענפים אחרים ועובדים בלתי מקצועיים. **45** שמונה הקבוצות הראשיות דלעלי של משלחי היד כוללות קרוב למאה סוגים של משלחי יד (פירוט ברמה של שתי ספרות). מתוך רשימה מפורטת זו, מובאים, בגרף 9, עשרת משלחי היד השכיחים

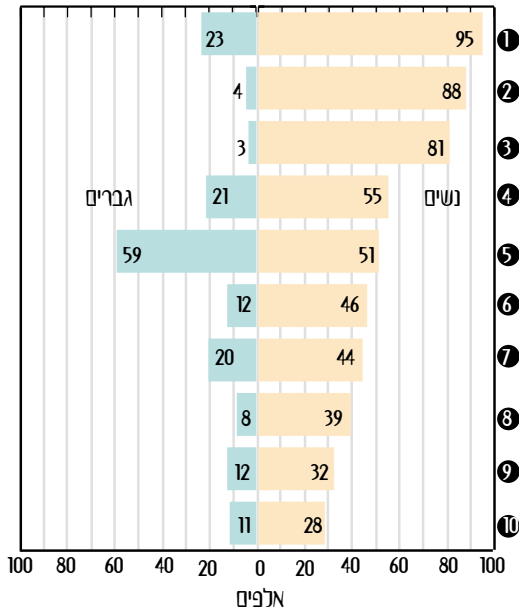
ביותר בקרב הנשים (וכן מובאים מספרי הגברים במשלחי יד אלו), ובגרף 10 – עשרת משלחי היד השכיחים ביותר בקרב הגברים המועסקים (וכן מספרי הנשים המועסקות בהם).

46 מכלל המועסקים במשלח היד "מנהלים", מהוות הנשים 22% (9% ב-1978). מתוך 26 אלף הנשים המנהלות, 8% הן מנהלות כלליות (מנכ"ליות), 65% הן מנהלות בכירות, ו-27% – מנהלות אחרות. מתוך 91 אלף הגברים המנהלים מהווים המנכ"לים שליש (אחוז גבוה פי ארבעה מאחוז המנכ"ליות בקרב הנשים המנהלות), עוד 45% הם מנהלים בכירים, ו-21% – מנהלים אחרים.

47 91% מכלל הנשים המועסקות הן שכירות, בהשוואה ל-81% שכירים בקרב הגברים המועסקים. בשני המינים עולה היקף העבודה השכיחה עם השנים. באמצע שנות ה-80 היוו הנשים השכירות 85% מהמועסקות, והגברים השכירים – 75% מהמועסקים.

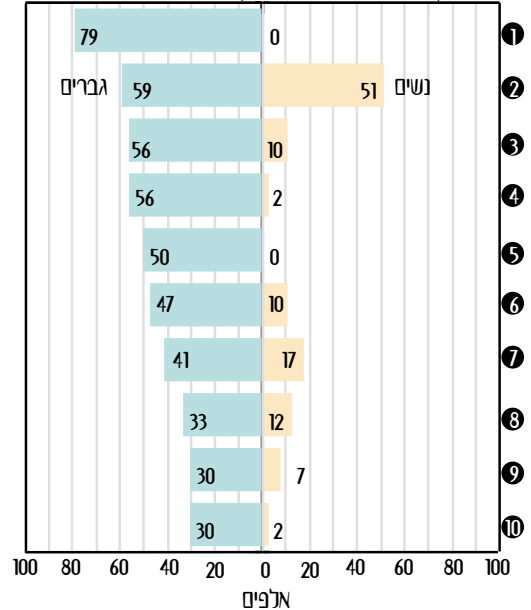
48 4% מהנערות היהודיות ו-6% מהנערים היהודים בגיל 15-17 לא עבדו ולא למדו, לעומת 17% מהנערות ו-15% מהנערים בני דתות אחרות.

גרף מס' 10:
משלחי היד השכיחים ביותר
בקרב נשים מועסקות (אלפים), 1998

- 1 עובדות הוראה בבתי ספר יסודיים ובגני ילדים
- 2 מטפלות
- 3 עובדות מזכירות
- 4 עובדות ניקיון, מטבח ומכבסות
- 5 מזכרות וזבניות
- 6 עובדות חשבונות
- 7 עובדות הוראה במסודות על-תיכוניים ועל-יסודיים
- 8 אחיות, מקצועות פרה-רפואיים אחרים
- 9 קופאיות, פקידות בנקים
- 10 פקידות קבלת קהל ומפצילות ציוד משרדי

גרף מס' 9:
משלחי היד השכיחים ביותר
בקרב גברים מועסקים (אלפים), 1998

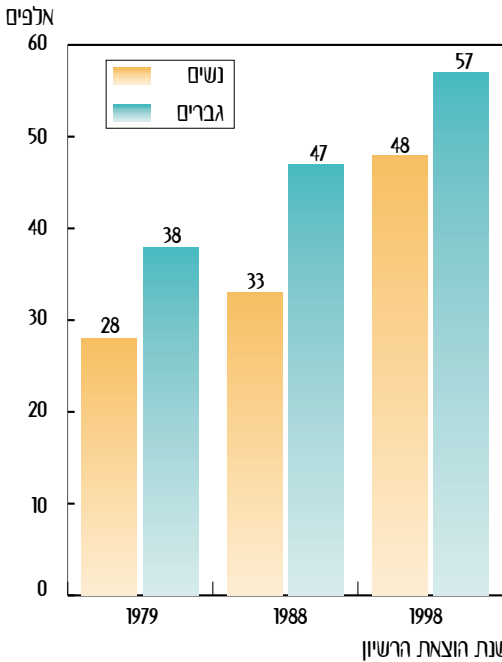
- 1 נהגים
- 2 מוכרים, זבנים
- 3 חשמלאים ולקטורנאים
- 4 פרחים, מסגרים, רתכים
- 5 בנאים ועובדי בניין
- 6 מהנדסים ואדריכלים
- 7 מנהלים בכירים
- 8 סיטונאים וסוכנים
- 9 מחסנאים
- 10 מנהלים כלליים

52 ב-1998 היו כ-1.6 מיליון גברים (62% מכלל הגברים) וקרוב למיליון נשים (38%) מורשים לנהוג ברכב. עם השנים, עלה חלקן של הנשים בין הנהגים, ובין 105 אלף מקבלי רשיון ב-1998 מתקרב חלקן של הנשים ל**למחצית** (45%). חלקן של הנשים בין בעלי רשיונות שגילם 75 ומעלה, 14%, קטן מאוד יחסית לחלקן בקבוצת גיל זו, 58%.

53 ל-33 אלף נשים יש רשיון נהיגה **לאופנוע** – 9% מכלל המורשים לנהוג באופנוע. ל-2,873 נשים יש רשיון נהיגה לרכב משא; ל-1,153 – רשיון למונית, ול-1,349 לאוטובוס.

54 בין **בני 18 ומטה** שקיבלו רשיון ב-1998 היה מספר כפול של בנים (28 אלף) מבנות (16 אלף). בין בני 19-24 המספרים היו זהים – כ-17 אלף מכל מין.

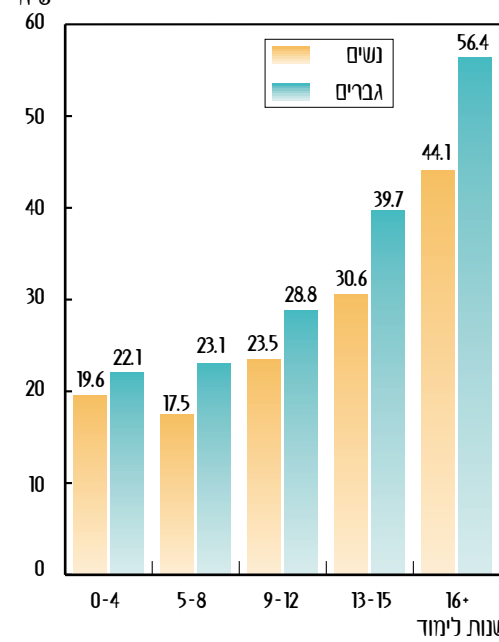
גרף מס' 12: הרשאות נהיגה (אלפים), 1998-1979

למידע נוסף
ירושלים: כנפי נשרים 66, 91342 טל: 02-659-2032, פקס: 02-652-1340
תל אביב: דרך מתח תקווה 86, 61571 טל: 03-568-1933, פקס: 03-568-1946
חיפה: שער פאלמר מס' 2, 31334 טל: 04-860-2605, פקס: 04-864-5311
באר שבע: שדרות שז"ר 21, 84158 טל: 07-623-9663, פקס: 07-623-2064
 דואר אלקטרוני: yael@cbs.gov.il
 האתר באינטרנט: www.cbs.gov.il

עיצוב והפקה: סטודיו אפרת

גרף מס' 11: שכר לשעת עבודה, לפי שנות לימוד, 1998

49 ההכנסה לחודש משכר וממשכורת של גבר שכיר ב-1998 הייתה 7,088 ש"ח, והכנסת אישה שכירה – 4,352 ש"ח, דהיינו שכר האישה היה **61% משכר הגבר**. חלקית, נובע הפער מההבדל בין המינים בתשומת העבודה, כאשר מספר שעות העבודה של גברים (46 שעות בשבוע) גדול ב-31% ממספר שעות העבודה של נשים (35 שעות בשבוע). כאשר בוחנים את השכר של גברים ונשים לשעת עבודה נראה כי ההכנסה לשעת עבודה של אישה הייתה 30.6 ש"ח, לעומת 36.9 ש"ח לגבר, דהיינו הכנסת האישה הייתה 83% מהכנסת הגבר.

50 הפער בהכנסה לשעת עבודה בין נשים וגברים קיים בכל רמות **ההשכלה** (גרף מס' 11). שכר הנשים בעלות ההשכלה הגבוהה ביותר (16 שנות לימוד ומעלה) היה 78% משכר הגברים בעלי אותה רמת ההשכלה.

51 פער השכר בין המינים גדל עם העלייה בגיל. בין הצעירים (בני 15-24) שכר הנשים לשעה היה 97% משכר הגברים, ואילו בגיל 45 ומעלה שכר הנשים הוא כ-78% משכר הגברים.

* הכנסה משכר וממשכורת של שכירים